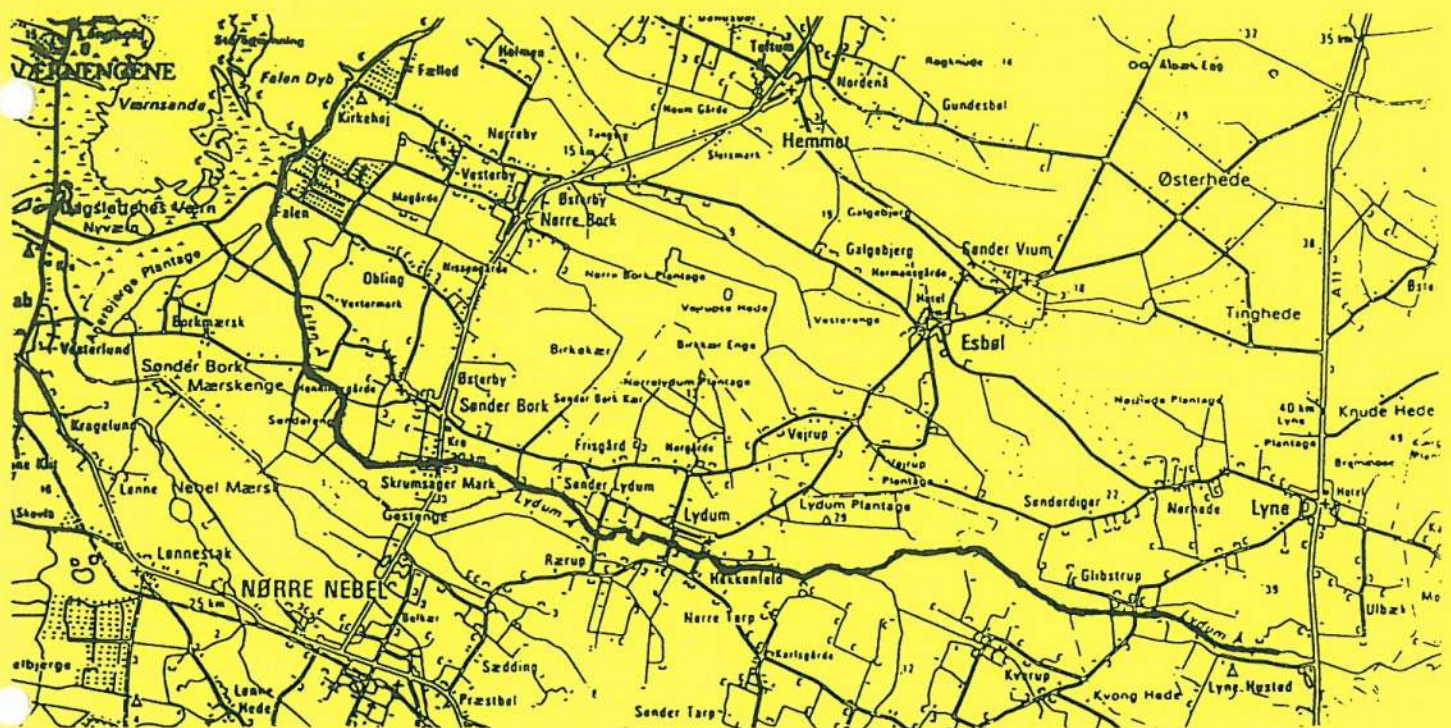

REGULATIV FOR AMTSVANDLØBET LYDUM Å

NR. 1 i Ribe Amt

og

NR. 9 i Ringkjøbing Amt

RINGKJØBING AMT
OG RIBE AMT

JUNI 1997

INDHOLDSFORTEGNELSE

	side
1. Grundlaget for regulativet	2
2. Betegnelse af vandløbet	3
3. Vandløbets fysiske rammer	3
3.1 Afmærkning og stationering	3
3.2 Strækninger med dimensionskrav	5
3.3 Naturvandløbsstrækninger	9
4. Bygværker	10
4.1 Broer, overkørsler og grødeoptagningspladser	10
4.2 Stemmeværker, stryg og flodemål	11
4.3 Øvrige bygværker, ledningskrydsninger, fisketrapper m.v	12
5. Administrative bestemmelser	12
6. Bestemmelser om sejlads	13
7. Bredejerforhold	13
8. Vedligeholdelse	15
9. Tilsyn	20
10. Revision	20
11. Regulativets ikrafttræden	21

Bilag:

- Redegørelse

- Kortbilag:

1. Administrationsgrænser, Lydum Å 1:100.000
2. Oversigtskort, Ringkjøbing Amt 1:100.000
3. Detailkort, Ringkjøbing Amt, 1:10.000
4. Oversigtskort, Ribe Amt 1:25.000

1. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET.

Lydum Å er optaget som amtsvandløb i Ribe Amt tidligere end 1893. Åen blev omfattet af regulativ, stadfæstet af Ribe Amtsråd 15. marts 1893 og Ringkjøbing Amtsråd 24. november 1892.

Regulativet er udarbejdet på følgende grundlag:

1. Vandløbets fysiske tilstand som opmålt i september 1989 for strækningen administreret af Ribe Amt og i juli 1989 for strækningen administreret af Ringkjøbing Amt.
2. Ribe Amts registrering af vandførings- og vandstandsforhold på 2 stationer i Lydum Å siden 1989.
3. Ribe Amts regionplan 2004, af 9. februar 1995.
4. Ringkjøbing Amts regionplan 1993, vedtaget den 16. december 1993.
5. Tidligere regulativer af:
 8. marts 1961 (Ringkjøbing Amt), for Lydum Å.
 10. marts 1961 (Ribe Amt), for Lydum å.
 12. juni 1963, Tillægsregulativ for amtsvandløbene i Ribe Amt.
 27. juli 1963, Tillægsregulativ for amtsvandløbene i Ringkjøbing Amt.
6. Vandløbsretskendelser, amtsrådsbeslutninger, tilladelser m.v. Der henvises til redegørelsesbilagets kapitel 6.

I regionplanen er Lydum Å målsat som laksefiskevand (B₂) på strækningen fra begyndelsen til broen ved Skrumsager Mark (st. 0 - 13.794). Denne målsætning gælder for vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for laksefisk som ørred, laks, og stalling (herunder anvendelse til ørredopdræt på dambrug).

Strækningen fra broen ved Skrumsager Mark og til udløbet i Ringkøbing Fjord (st. 13.794 - 19.988) er målsat som karpfiskevand (B₃). Denne målsætning gælder for vandløb, der skal kunne anvendes som opholds- og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpfisk.

Opmærksomheden henledes på, at Ribe Amt i forbindelse med udarbejdelsen af nærværende regulativ, har ophævet eller ændret bestemmelser i kendelser m.v. i tilfælde, hvor de faktiske forhold har ændret sig, eller de hidtil gældende bestemmelser må anses for utilstrækkelige, jfr. vandløbslovens § 62. Omfanget heraf fremgår af redegørelsesbilagets kapitel 6.

Dette regulativ erstatter tidligere regulativ vedtaget i Ribe Amtsråd den 10. marts 1961 og i Ringkjøbing Amtsråd den 8. marts 1961, samt bestemmelserne i tillægsregulativer af 12.

juni 1963 for amtsvandløbene i Ribe Amt og 27. juli 1963 for amtsvandløbene i Ringkjøbing Amt.

2. BETEGNELSE AF VANDLØBET.

Regulativet omfatter hele strækningen af amtsvandløbet Lydum Å, amtsvandløb nr. 1 i Ribe Amt og nr. 9 i Ringkjøbing Amt, fra tilløbet fra Starbæk Mølledam, 240 meter nedstrøms hovedvej 11 mellem Varde og Holstebro til udløbet i Ringkøbing Fjord.

Om beliggenheden af vandløbet og den af regulativet omfattede strækning henvises til vedhæftede kort i 1:25.000.

Regulativet omfatter i alt 19.988 m åbent vandløb, hvoraf ca. 6.850 m er beliggende i Ribe Amt, ca. 10.840 m er beliggende i Ringkjøbing Amt og ca. 2.290 m er grænsevandløb. Strækningen 0 - 8.956 m administreres af Ribe Amt, mens strækningen 8.956 - 19.988 m administreres af Ringkjøbing Amt, jævnfør i øvrigt regulativets kapitel 5.

Regulativet omfatter ingen sidevandløb.

3 . VANDLØBETS FYSISKE RAMMER.

Vandløbet er med hensyn til vedligeholdelsen inddelt i to strækninger:

1. På strækningen fra tilløbet fra Starbæk Mølledam til Kovad bæks tilløb (st. 0 - 6.655) vedligeholdes vandløbet som naturvandløb og begrænses til at omfatte grødeskæring. Dog kan der foretages vedligeholdelse af etablerede stryg m.v.
2. Fra Kovad bæks tilløb og til udløbet i Ringkøbing Fjord (st. 6.655 - 19.988) vedligeholdes vandløbet på basis af vandløbets dynamiske/teoretiske skikkelse. Vedligeholdelsen skal foregå efter nærmere fastsatte regler jvf. regulativets afsnit 3.2 og kapitel 8.

3.1 Afmærkning og stationering.

Vandløbet er stationeret medstrøms fra begyndelsespunktet med følgende UTM-kordinater:

Tilløb fra Starbæk Mølledam:

st. 000 (19.988) E 468 000 m, N 6182 275 m

Udløb i Ringkøbing Fjord:

st. 19.988 (000) E 454 350 m, N 6188 950 m

Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsepunktet i meter. Til vandløbsmyndighedens interne brug er endvidere angivet en modstrøms stationering med st. 000 ved udløbet.

Alle regulativets koter er angivet i meter over Dansk Normal Nul (DNN).

Langs vandløbet er anbragt i alt 11 vandstandsskalaer (10 i Ribe Amt og 1 i Ringkjøbing Amt). Koter for skalaernes nulpunkter er angivet i nedenstående skema.

Skalaerne starter med 0 med mindre andet er anført. Skalaerne anvendes i forbindelse med kontrol af de for vandløbet fastsatte dimensioner, hvor sådanne er fastsat.

	Skalapæl nr.	Stationering		Skala koter		Stationsbetegnelse
		medstrøms [m]	modstrøms [m]	Bund skala [m DNN]	Top skala [m DNN]	
Ribe Amt	1.1	- 230	20.218	19.50	20.50	Starbæk hovedvejs bro
"	1.2	1.394	18.594	15.50	16.00	Husted
"	1.3	1.496	18.492	15.50	16.00	M-skala
"	1.4	2.377	17.611	14.50	15.50	Glibstrup bro
"	1.5	3.854	16.134	11.50	12.50	Gejlgård
"	1.6	5.560	14.428	8.00	9.00	Dybdal høje
"	1.7	7.354	12.634	6.50	7.50	Hølld-Nørretarp
"	1.8	7.465	12.523	6.50	7.50	M-skala
"	1.9	8.177	11.811	6.50	7.50	Hekkenfeldt
"	1.10	8.956	11.032	6.50	7.00	Lydum Mølle
Ringkjøbing Amt	1.11	11.104	8.884	3.00	4.00	M-skala (25.33)

Følgende G.I.-fixpunkter er anvendt i forbindelse med opmåling:

Punktnummer	Beskrivelse	Kote [m DNN]
120-05-9044	Vejen Sønderdiger - Glibstrup, Ø. side. 4-længet ejendom, St. Gejlgård. N. længe, V. gavl. 4.45 m fra NV. hjørne. 5.24 m fra SV. hjørne. 0.49 m over terræn.	19.45
133-03-9023	Hovedvej nr. 11, Varde-Tarm, V. side. Ved 43.4 kmst. Hvid stråttækt ejendom. Matr. nr. 5. df. Ø. gavl. 4.49 m fra N. hjørne. 3.33 m fra S. hjørne. 0.20 m over terræn.	27.93
134-06-9042	Vejen mod V. fra hovedvej 11 ved 43.5 km. Starbæk-Vml.-Lyne Husted. N. side. 1.4 km V.N.V for Starbæk-Vml. Ca. 0.9 km Ø. for vejsammenstød. Ca. 150 m ret syd for sognegrænsen. 3-længet ejd. Matr. nr. 10a af Lyne Husted. S. længe, Ø. gavl. 4.85 m fra N.Ø hjørne. 1.70 m fra S.Ø hjørne, 0.30 m over terræn.	23.43
134-08-001	Tr.st. 674 Hekkenfeldt. Lydumvej. Ca. 850 m NØ. for Lydum Kirke, en grusvej med Ø. Ca. 850 m ad denne. Punkt på top af m høj kæmpehøj, den Ø. af Klåhøje, ca. 30 m.N. for vejen.	32.416
134-08-9003	Lydum By, SØ. del. Lydum Vandmølle og Elværk. Beboelseshus, matr. nr. 2 j. Pladen i N. gavl. 4.34 m fra NV. hjørne. 4.87 m fra NØ. hjørne. 0.20 m over terræn.	6.89
134-08-9002	Vej mod N. til Lydum Kirke. Bro over Lydum Å ved Lydum Vandmølle. Broens N. ende, V. side, 0,18 m under brokant.	6,87

120-09-9008	Landevej 521 Tarm - Nr. Nebel. Bro over Lydum Å. V. side, S. ende, 1,5 m under brokant.	1,95
120-09-9022	Ca. 200 m NV. for Falen Kro. Punkt i bro over Lydum Å. 1,7 m fra NV. hjørne af broen, 15,7 m fra NØ. hjørne, 0,22 m under overkant bro.	1,13

Følgende lokalfixpunkter er anvendt i forbindelse med opmåling (Ringkjøbing Amt):

Station [m]	Beskrivelse	Kote [m DNN]
9.489 (533)	Yderside overkant brodrager, midte udløbsside bro.	6,17
11.085 (2.129)	Yderside overkant brodrager, midte udløbsside bro.	5,59
12.007 (3.051)	Yderside overkant brodrager, midte udløbsside bro.	4,89
14.070 (5.114)	Yderside overkant brodrager, midte udløbsside bro.	3,39
14.824 (5.868)	Yderside overkant brodrager, midte udløbsside bro.	3,27
15.951 (6.995)	Yderside overkant brodrager, midte udløbsside bro.	3,12
16.619 (7.663)	Yderside overkant brodrager, midte udløbsside bro.	2,29
17.611 (8.655)	Yderside overkant brodrager, midte udløbsside bro.	2,75

3.2 Strækninger med dimensionskrav.

Ribe Amt:

Vandløbet vedligeholdes med udgangspunkt i en fastsat teoretisk skikkelse med hensyn til bundbredde, bundkote, anlæg og fald.

Den teoretiske skikkelse, der skal være opfyldt i perioden 1. februar - 30. april, fremgår af nedenstående skema, idet anlæg overalt er 1.

Vandløbets dimensioner er vist i følgende skema:

Stationering medstrøms [m]	Bundkote DNN [m]	Fald [‰]	Bundbredde [m]	Tværsnitsareal under (bundkote + 0.8 m) [m ²]	Bemærkninger
6.655	6,68	x 1,32	x 4,5	x 4,24	Kovad bæk
6.718	6,60	x			
8.456	5,73	0,5	x	x	
8.863	5,53	x 0	7,0	6,24	Frisluse
8.956	5,53	x	x	x	Lydum Mølle stemmeværk

Det fastsatte tværsnitsareal skal være tilstede under et niveau bestemt af den teoretiske bundkote + 0,8 m.

Eksempel: For st. 6.718 gælder, at der under kote 6,60 m DNN + 0,8 m = 7,4 m DNN, skal være et tværsnitsareal på 4,24 m², idet den teoretiske bundbredde her er 4,5 m, og idet der overalt er anvendt anlæg 1.

De teoretiske dimensioner betragtes som overholdt, når det ved opmåling konstaterede faktiske tværsnitsareal udgør mindst 85 % af det regulativmæssige areal.

Ringkjøbing Amt:

På strækningen fra st. 8.956 - 19.988 skal vandløbets vedligeholdelse ske på basis af vandløbets dynamiske skikkelse, således at vandføringsevnen svarende til den fastsatte skikkelse ikke forringes.

Til vandløbsmyndighedens interne brug er der anført en stationering startende ved opstemningen til Lydum Mølle i parentes.

Strækning 1.

Vandløbets dimensioner er vist i følgende skema:

Stationering medstrøms [m]	Betegnelse	Bundkote DNN [m]	Fald [%]	Bundbredde (Strømrønde-bredde) [m]	Bemærkninger
8.956 (0)	Stemmeværk				Indløb, turbinehus, Lydum Mølle
8.956 (0)	Indløb, v.s.				Omløbsstryg, 146 m
8.960 (4)	Udløb	3,85	x	x	Udløb, turbinehus Lydum Mølle
9.005 (49)	Tilløb, v.s.				Omløbsstryg
9.007 (51)	Tilløb, v.s.				Omløb, "Døde Å"
9.024 (68)	Grøft/rørudløb, h.s.				Ø 30 cm bt.
9.026 (70)	Grøfttilløb/vejgrøft, v.s.				
9.034 (78)	Bro				Kommunevej
9.042 (86)	Grøfttilløb/vejgrøft, h.s., v.s.				
9.094 (138)	Grøfttilløb, h.s.				
9.245 (289)	Grøfttilløb, v.s.				
9.253 (297)	Grøfttilløb, h.s.				
9.450 (494)	Grøfttilløb, h.s.				
9.467 (511)	Underføring				Vandledning [25]
9.486 (530)	Grøft/rørudløb, v.s.				
9.489 (533)	Bro			5	Kommunevej
9.502 (546)	Underføring			(3,3-5)	Spildevandsledning, Ø 90 mm PE [47]

Stationering medstrøms [m]	Betegnelse	Bundkote DNN [m]	Fald [‰]	Bundbredde (Strømrønde- bredde) [m]	Bemærkninger
9.502 (546)	Rørudløb, h.s.				Lydum renseanlæg ø 50 cm bt.
9.860 (904)	Grøfttilløb, h.s.				
9.959 (1.003)	Grøfttilløb, v.s.				
9.994 (1.038)	Grøfttilløb, v.s.				
10.046 (1.090)	Tilløb, v.s.		0,40		Kvl. Ilbæk
10.145 (1.189)	Grøfttilløb, v.s.				
10.203 (1.247)	Grøfttilløb, v.s.				
10.342 (1.386)	Grøfttilløb, h.s.				
10.406 (1.450)	Grøfttilløb, v.s.				
10.646 (1.690)	Rørudløb, h.s.				ø 160 mm PVC
10.753 (1.797)	Grøfttilløb, v.s.				
10.806 (1.850)	Grøfttilløb, v.s.				
10.951 (1.995)	Grøfttilløb, h.s.				
11.076 (2.120)	Grøfttilløb/vej- grøft, v.s.				
11.085 (2.129)	Bro	3,00		x	Kommunevej
11.092 (2.136)	Målestation/ska- la, h.s.				Kote 0-pkt. 2,99 m DNN
11.095 (2.139)	Grøfttilløb/vej- grøft, h.s.				
11.473 (2.517)	Grøfttilløb, h.s.				
11.595 (2.639)	Grøfttilløb, h.s.				
11.746 (2.790)	Grøfttilløb, h.s.			4	
11.969 (3.013)	Tilløb, h.s.			(2,7-4)	Kvl. Lykkegårdsgrøften
12.007 (3.051)	Bro				Markvej
12.575 (3.619)	Træspang				
13.556 (4.600)	Vandindtag, h.s.				Skrumsager dambrug
13.562 (4.606)	Indløb, h.s.				Fisketrappe
13.570 (4.614)	Stemmeværk	2,00			Skrumsager dambrug
13.570 (4.614)	Stemmeværk	1,00	x	x	Skrumsager dambrug
13.576 (4.620)	Udløb, h.s.				Skrumsager dambrug og fisketrappe
13.669 (4.713)	Rørudløb, v.s.				ø 40 cm bt., dambrug
13.716 (4.760)	Rørudløb, v.s.		0,24	5 (3,3-5)	ø 500 mm PVC, dambrug
13.759 (4.803)	Udløb, h.s.				Skrumsager dambrug
13.787 (4.831)	Grøfttilløb/vej- grøft, h.s.				
13.794 (4.838)	Bro	0,95	x	x	Amtsvej

Det tilstræbes af hensyn til opfyldelse af målsætningen, at vandløbet henligger i en tilstand med varierende bund- og dybdeforhold.

Derfor anses vandløbets skikkelse også for at være overholdt, såfremt vandføringsevnen er lige så god som i et vandløb med den anførte regulativmæssige skikkelse og et skråningsanlæg på 1,5.

Strækning 2.

Vandløbets dimensioner er vist i følgende skema:

Stationering medstrøms [m]	Betegnelse	Bundkote DNN [m]	Fald [%]	Bundbredde (Strømbrede- bredde) [m]	Bemærkninger
13.794 (4.838)	Bro	0,95	x	x	Amtsvej
14.070 (5.114)	Bro			5	Gl. jernbane
			0,24	(5)	
14.079 (5.123)	Gl. styrt	0,88		x	
14.117 (5.161)	Stryg, indløbs- tærskel	0,87	x		Indløbskote
			10		
14.175 (5.219)	Stryg, udløbs- tærskel	0,29	x		Udløbskote
			290		
14.176 (5.220)	Stryg, slut	0,00	x		
14.179 (5.223)	Tilløb, v.s.				Kvl. Gestbæk
14.261 (5.305)	Tilløb, h.s.			8	Kvl. Forlandsgrøft
14.824 (5.868)	Bro			(8)	Privat vej
14.834 (5.878)	Underføring				Afvandingskanal
15.320 (6.364)	Underføring				Afvandingskanal
15.938 (6.982)	Tilløb, h.s.				Kvl. Sdr. Bork Bæk
15.951 (6.995)	Bro				Privat vej
16.600 (7.644)	Underføring		0,10		Afvandingskanal
16.619 (7.663)	Bro				Kommunevej
17.611 (8.655)	Bro	-0,35		x	Kommunevej
17.619 (8.663)	Tilløb, h.s.				Kvl. Bækgrøften
18.669-18.699 (9.713-9.743)	Grødeopsamlings- plads, v.s.				
18.700 (9.744)	Grøfttilløb, v.s.			10	
18.856-18.881 (9.900-9.925)	Udløb, h.s.			(10)	Jollehavn
19.139 (10.183)	Bro				Kommunevej
19.988 (11.032)	Endepunkt	-0,60	x	x	Udløb i Ringkøbing Fjord

Det tilstræbes af hensyn til opfyldelse af målsætningen, at vandløbet henligger i en tilstand med varierende bund- og dybdeforhold.

Derfor anses vandløbets skikkelse også for at være overholdt, såfremt vandføringsevnen er lige så god som i et vandløb med den anførte regulativmæssige skikkelse og et skråningsanlæg på 1,5.

Omløbsstryg.

Som det fremgår af ovenstående skema er der lavet faunapassage ved Lydum Mølle i form af et omløbsstryg. Omløbsstryget har indløb i st. 8.956 og udløb i st. 9.005. Omløbet er udført ved etablering af et 143 m langt stenstryg med fald på 6 - 16 o/oo efterfulgt af en stejl trappeformet udløbsrende med et gennemsnitligt fald på 100 o/oo. Der er indbygget 3 hvilebassiner i stryget.

Stenstryget er anlagt med følgende dimensioner:

Stationering (lokalt i stryg) m	Bundkote DNN m	Bundbredde m	Anlæg	Fald o/oo
0	6,15	x	x	x
		0,5	0,75	6
30	5,97-5,77	x	x	x
		2,0		0
35	5,77-5,97	x		x
		0,5		16
70	5,41-5,21	x		x
		2,0		0
75	5,21-5,41	x		x
		0,5	1,5	16
105	4,93-4,73	x		x
		2,0		0
110	4,73-4,93	x		x
		0,5		16
143	4,40	x	x	x
		0,6	0	100
145,5	4,15	x	x	x

De nærmere bestemmelser vedrørende oprensningens og grødeskæringens udførelse er angivet i afsnit 8.

3.3 Naturvandløbsstrækninger.

På strækningen st. 0 - 6.655 er der ikke fastsat krav til vandløbets skikkelse/vandføringsevne (naturvandløb).

De nærmere bestemmelser vedrørende vedligeholdelsens udførelse er angivet i afsnit 8.

4. BYGVÆRKER.

4.1 Broer, overkørsler og grødeoptagningspladser.

Beliggenhed (Stationering medstrøms) [m]	Dimensioner for vandslug [m]	Ejerforhold	Dato for ken- delser, god- kendelser m.v.	Bemærkninger
580		Privat		Spang
796		Privat		Spang
1.126		Privat		Spang
2.369	2.60/3.80	Egvad Kommune		Glibstrupvej
2.526		Privat		Spang
2.687		Privat		Bro
3.993		Privat		Spang
6.634		privat		Bro
7.350		Privat		Spang (jernbaneskiner)
8.036		Ribe Amt		Grødeoptagningsplads
8.962 (8)		Privat		Bro ved Lydum Mølle
9.034 (78)	6,9	Blåbjerg Kommune	8. marts 1961	Betonbro, 7,0 m bred
9.489 (533)	7,0	Blåbjerg Kommune	8. marts 1961	Betonbro, 5,1 m bred
11.085 (2.129)	6,9	Blåbjerg Kommune	31. oktober 1966	Betonbro, 9,2 m bred
12.007 (3.051)	6,5	Privat	8. marts 1961	Betonbro, 3,9 m bred
12.575 (3.619)		Privat		Træspang, 0,3 m bred
13.570 (4.614)		Privat		Betonbro v. stemmeværk, 3,15 m bred
13.794 (4.838)	6,05	Ringkjøbing Amt	8. marts 1961	Betonbro, 9,4 m bred
14.070 (5.114)	6,5	Privat	8. marts 1961	Betonbro, 5,3 m bred, gl. jernbanebro
14.824 (5.868)	9,0	Privat	8. marts 1961	Nyland bro beton, 5,0 m bred
15.951 (6.995)	9,0	Privat	8. marts 1961	Vrågård bro beton, 5,0 m bred
16.619 (7.663)	8,0/7,3	Egvad Kommune	8. marts 1961	Mærskbro beton, 4,2 m bred
17.611 (8.655)	9,0	Egvad Kommune	8. marts 1961	Vestermark bro beton, 5,1 m bred
18.669 - 18.699 (9.713-9.743)		Privat	12. november 1987	Grødeoptagningsplads
19.139 (10.183)	11,0	Egvad Kommune	28. juli 1994	Falen bro beton, 8,0 m bred

Dimensioner for vandslug i broerne angiver afstanden mellem brofundamentterne.

Broer, for hvilke der ikke foreligger godkendelser, kan betragtes som godkendte i forbindelse med vedtagelsen af dette regulativ.

4.2 Stemmeværker, stryg og flodemål.

Beliggenhed (Stationering medstrøms) [m]	Beskrivelse og dimensioner	Flodemål/ ejerforhold	Dato for kendel- ser, godkendelser m.v.	Bemærkninger
164	Stryg		25. oktober 1989	
371	Stryg		"	
552	Stryg		"	
747	Stryg		"	
909	Stryg		"	
3.091	Stryg		"	
3.457	Stryg		"	
3.648	Stryg		"	
3.868	Stryg		"	
4.226	Stryg		"	
5.018	Stryg		"	
5.407	Stryg		"	
5.811	Stryg		"	
8.956 (0)	Stemmeværk, Lydum Mølle	6,78 privat		Flodemål som metalbolt på be- tonbolværket langs mølledam- mens nordre side. Der henvises til tinglyst deklaration af 16. jan. 1990
13.570 (4.614)	Stemmeværk, Skrumsager dam- brug	2,80 privat	19. december 1966	2 flodemålsmærker. Sydlig mærke er en messing- plade i husmur, 1,5 m øst for stem. Andet mærke sidder ved indløbsbygværkets østre væg. Fisketrappe skal være i funk- tion 1/11 - 31/1, og når der er frivand.
14.117-14.175 (5.161-5.219)	Stryg		25. oktober 1989	Bundbredde 8,0 m, anlæg 1,5 og fald på 10 o/oo.

4.3. Øvrige bygværker, ledningskrydsninger, fisketrapper mv.

Beliggenhed (Stationering medstrøms) [m]	Beskrivelse	Ejerforhold/administration	Dato for kendelser, godkendelser m.v.
4.412	Telekabel	Jydsk telefon	11. maj 1989
9.467 (511)	Underføring, vandledning	Blåbjerg Kommune	2. november 1970
9.502 (546)	Underføring, spildevandsledning	Blåbjerg Kommune	1. september 1994
13.562 (4.606)	Indløb, fisketrappe	Skrumsager dambrug	19. december 1966
14.834 (5.878)	Underføring, afvandingsskanal	Landvindingslaget Nr. Nebel - Sr. Bork Mærsk	22. juni 1953
15.320 (6.364)	Underføring, afvandingsskanal	Landvindingslaget Nr. Nebel - Sr. Bork Mærsk	22. juni 1953
16.600 (7.644)	Underføring, afvandingsskanal	Landvindingslaget Nr. Nebel - Sr. Bork Mærsk	22. juni 1953

5. ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER.

1. Vandløbets vedligeholdelse påhviler Ribe Amt på strækningen fra Starbæk Mølledam til Lydum Mølle, st. 0 - 8.956.

På strækningen fra Lydum Mølle til udløbet i Ringkøbing Fjord, st. 8.956 - 19.988, påhviler vandløbets vedligeholdelse Ringkøbing Amt.

Vedligeholdelsen af omløbsstryget ved Lydum Mølle påhviler Ribe Amt.

2. Bygværker - såsom stryg og lignende - der er udført af hensyn til vandløbene, vedligeholdes som dele af vandløbene.
3. Vedligeholdelse af bygværker - broer, stemmeværker m.v. påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejerne eller brugerne har pligt til at optage det slam, grøde m.v. der samler sig ved bygværker jfr. vandløbsloven § 27, stk. 4.
4. Afskåret grøde, der samler sig ved stemmeværkerne, kan dog sendes forbi stemmeværkerne, dog mindst forbi dambrugets afløbskanaler. Videresendelse af grøde skal ske kontinuert. Sker dette ikke, skal stemmeværksejeren samle grøden op og deponere den således, at eventuel saft fra ensilering ikke kan forurene vandløbet.
5. Nødvendige omlægninger af krydsende kabler og ledninger m.v. som følge af erosion i bund eller brinker, kan foretages efter amtets tilladelse for ejers regning.

Med hensyn til de for vandløbet fastlagte vedligeholdelsesprincipper og -metoder henvises til kapitel 8.

6. BESTEMMELSER OM SEJLADS.

1. Sejlads er kun tilladt på strækningen nedstrøms kommunevejsbroen ved Lydum Mølle (st. 9.034 - 19.988).
2. Sejlads på vandløbet er kun tilladt med småfartøjer som robåde, kajaker og kanoer. Det er ikke tilladt at anvende motor til denne sejlads.
3. Fra broen nedstrøms Lydum Mølle til broen ved Skrumsager Mark (st. 9.034 - 13.794) er sejlads kun tilladt i perioden 15. juni - 1. januar inden for tidsrummet kl. 8 - 18.

Fra broen ved Skrumsager Mark til jollehavnen ved Falen (st. 13.794 - 18.856) er sejlads tilladt hele året fra solopgang til solnedgang.

Fra jollehavnen ved Falen til udløbet i Ringkøbing Fjord (st. 18.856 - 19.988) er sejlads dog tilladt hele året og uden tidsbegrænsning. Det er desuden tilladt at anvende motor til denne sejlads, når hastigheden holdes under 5 knob.

Udøvelse af sejlads skal ske under overholdelse af gældende regler.

4. Amtsrådet kan fastsætte en øvre grænse for tilladelig antal fartøjer på vandløbet. Erhvervsmæssig udlejning af kanoer kan ikke ske uden forudgående tilladelse fra amtsrådet.
5. Ingen sejlads må være til skade eller ulempe for andres jagt, fiskeri eller rørskår.
6. Retten til sejlads giver ikke adgang til at betræde andres ejendom ud over, hvad der er tilladt i henhold til naturbeskyttelsesloven.
7. Begrænsningerne i sejladsretten (pkt. 1 - 6) gælder ikke for vandløbsmyndighedernes sejlads i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse eller fiskerikontrollen i forbindelse med kontrolopgaver, samt personer eller foreninger, der med tilladelse fra fiskerimyndighederne udøver fiskepleje (elektrofiskeri o.l.) i vandløbet. Til sejlads af ovennævnte karakter kan benyttes motordrevne småfartøjer.
8. For sejladsbestemmelser i øvrigt henvises til vandløbslovens § 4.

7. BREDEJERFORHOLD.

1. På 2 m brede banketter langs vandløbet, regnet fra dets øverste kant, må der i landzone ikke anbringes faste hegn, foretages dyrkning, jordbehandling og plantning eller foretages andet, der kan beskadige brinkerne og deres vegetation eller vanskeliggøre vedligeholdelsesarbejdet. Gødskning og sprøjtning langs vandløbene skal

foretages på en sådan måde, at vandet ikke forurenes, jfr. Miljøbeskyttelseslovens § 27.

2. De til vandløbet grænsende ejendommers ejere og brugere er i øvrigt pligtige at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejders udførelse, herunder transport af materialer og maskiner og disses arbejde langs vandløbet. Med henblik på at sikre et 10 m bredt arbejdsbælte langs vandløbet har Ribe Amt besluttet, at der ikke må anbringes bygninger, faste hegn, beplantninger, m.v. nærmere vandløbet end 10 m uden tilladelse fra amtsrådet. Tilsvarende gælder for Ringkjøbing Amt.
3. Vandløbsmyndigheden kan forlange, at der opsættes forsvarligt hegn langs arealer, der anvendes til græsning for løsgående husdyr, såfremt disse kan medføre skade på brinkerne. Sådanne hegn er ejerne pligtige at fjerne inden en nærmere aftalt frist efter tilsynets meddelelse om, at det er nødvendigt af hensyn til maskinel udførelse af vedligeholdelsesarbejdet.
4. I henhold til vandløbslovens § 6 må ingen bortlede vandet fra vandløbet, eller foranledige at vandstanden i vandløbet forandres eller vandets frie løb hindres.

Regulering herunder rørlægning af vandløbet må kun finde sted efter vandløbsmyndighedens godkendelse.

I det hele taget må ingen uden tilladelse fra vandløbsmyndighed foretage foranstaltninger ved vandløbet med anlæg, hvorved tilstanden ved dette kommer i strid med bestemmelserne i dette regulativ, vandløbsloven eller naturbeskyttelseslovens § 3.

5. Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand eller andre væsker, der foranlediger aflejringer i vandløbet eller forurener dets vand med mindre der er meddelt tilladelse hertil efter miljøbeskyttelsesloven. Ved spuling af dræn m.v. skal spulevandet tilbagepumpes til marken. Afskåret grøde hidrørende fra tilløb, skal opsamles før udløbet i Lydum Å.
6. Lodsejere kan uden tilladelse oppumpe vand fra vandløbet til kreaturvanding med mulepumpe eller evt. vindpumpe. Vandløbsmyndigheden kan meddele tilladelse til indretning af egentlige vandingssteder. Eksisterende kreaturvandingssteder kan bibeholdes. Vandindvinding til markvanding og lignende må ikke finde sted uden vandløbsmyndighedens tilladelse, jfr. vandforsyningslovens bestemmelser.
7. Nye tilløb, og tilløb der reguleres, skal forsynes med en 5 m bred overkørsel ved udløbet til brug ved transport af materiel, der anvendes til vandløbets vedligeholdelse. Hvor vandløbet er inddiget må nye tilløb kun etableres efter godkendelse fra vandløbsmyndigheden.
8. Den ved vandløbet værende afmærkning med skalaer må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, er den for beskadigelsen eller fjernelsen ansvarlige pligtig til at bekoste reetableringen.

9. Beskadiges vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven, kan vandløbsmyndigheden meddele påbud om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud ikke efterkommet inden udløbet af den fastsatte frist kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne på den forpligtiges regning, jfr. vandløbslovens § 54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan vandløbsmyndigheden foretage det fornødne uden påbud og på den forpligtedes regning, jfr. vandløbslovens § 55.

10. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrån timer. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhentet tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

11. Åleruser og andre fangstredskaber i vandløbet skal afmærkes tydeligt ved hjælp af træpæle. Metalrør må ikke anvendes. Afmærkningen skal tydeligt angive fangstredskabets udstrækning.

Ejere af fangstredskaber i vandløbet er pligtige at fjerne grøde fra disse, således at fangstredskaberne ikke giver anledning til opstuvninger.

Pæle og afmærkninger skal fjernes fra vandløbet i perioder, hvor fangstredskaberne ikke anvendes.

12. Krydsning af vandløbet med kabler, rør og lignende kræver i hvert tilfælde en tilladelse fra vandløbsmyndigheden, jævnfør miljøministeriets bekendtgørelse nr. 424 om vandløbsregulering m.v. § 14 stk. 2.
13. Fastsatte flodemål må kun overskrides hvis samtlige stemmeplanker eller skodder er trukket.
14. I forbindelse med vedligeholdelse og tilsyn med vandløbet har vandløbsmyndigheden ret til færdsel på de til vandløbet førende adgangsveje.
15. Overtrædelse af bestemmelserne i regulativet straffes med bøde, jfr. § 85 i vandløbsloven.

8. VEDLIGEHO LDELSE.

1. Vandløbet foranstaltes, på de respektive strækninger, vedligeholdt af Ribe og Ringkjøbing Amtsråd, der som vandløbsmyndighed afgør, om vedligeholdelsen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.

Udgifterne i forbindelse med vedligeholdelsen af strækningen opstrøms Lydum Mølle (st. 0 - 8.956) og omløbsstryget ved Lydum Mølle afholdes af Ribe Amt, mens Ringkøbing Amt afholder udgifterne på strækningen nedstrøms Lydum Mølle (st. 8.956 - 19.988).

2. I henhold til Ribe Amts forslag til regionplan 2004 og Ringkøbing Amts regionplan 1993 er Lydum Å målsat som laksefiskevand B₂ på strækningen fra tilløbet fra Starbæk Mølle til broen ved Skrumsager Mark (st. 0 - 13.794). Strækningen fra broen ved Skrumsager Mark til udløbet i Ringkøbing Fjord (st. 13.794 - 19.988) er målsat som karpefiskevand B₃. Påvirkningszonen nedstrøms Lydum renseanlæg er dog målsat, som vandløb påvirket af spildevandsudledning D.
3. Vandløbsmyndigheden har i konsekvens heraf besluttet følgende vedligeholdelsesprincipper:

OPRENSNING:

Ribe Amt:

Vedligeholdelsen tager ikke sigte på at fastholde vandløbet i noget bestemt forløb. Dette betyder, at det tillades vandløbet at bevare og videreudvikle det naturlige, slyngede forløb.

På strækningen st. 0 - 6.655 foretages der generelt ingen oprensning. I tilfælde af at der opstår problemer med afstrømningen, kan vandløbsmyndigheden dog efter anmodning fjerne mindre lokale sandbanker, såfremt tværsnittet på en længere strækning er mindre end 85 % af de i redegørelsesbilagets afsnit 4 angivne vejledende dimensioner.

På strækningen st. 6.655 - 8.956 foretages oprensning (fjernelse af sandbanker m.v.), hvis det ved kontrolmålinger viser sig, at gennemstrømningsprofilens tværsnitsareal udgør mindre end 85% af det regulativmæssige tværsnitsareal. Oprensning foretages hvis fornødent i august/september. Der oprenses til det regulativmæssige areal er til stede. Kontrol af vandløbets dimensioner sker ved at foretage bundpejling hvert år og tværprofilopmålinger hvert 2. år.

Ved oprensningen må alene løse aflejringer som sand og slam fjernes, hvorimod stenbund, grusbund eller anden fast bund ikke må berøres. Overhængende brinker må ikke beskadiges under oprensningen.

Ringkøbing Amt:

Amtsrådet har besluttet, at vandløbet (st. 8.956 - 19.988) skal vedligeholdes sådan, at vandløbets fysiske tilstand bringes i størst mulig overensstemmelse med de krav, som målsætningen (se afsnit 8.2) stiller hertil.

Strækning 1.

Vedligeholdelsen tager ikke sigte på at fastholde vandløbet i noget bestemt forløb. Dette betyder, at det tillades vandløbet at bevare og videreudvikle det naturlige, slyngede forløb.

Dog må vandløbet ikke arbejde sig ind i diget på vandløbets sydside (ca. st. 11.100 - 12.700). Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes sådan, at vandføringsevnen svarende til den fastsatte skikkelse jvf. afsnit 3.2 ikke forringes.

Oprensning vil normalt ikke forekomme, men kan iværksættes, hvis specielle miljømæssige eller afvandingsmæssige forhold taler for det. Oprensning vil normalt kun blive gennemført i strømrønden og kun på lokaliteter, hvor vandafledningen hindres af sand- og slamaflejringer. Oprensningen kan dog iværksættes i op til regulativmæssig bundbredde.

Strækning 2.

Vedligeholdelsen tager sigte på at fastholde vandløbet indenfor digerne. Vandløbet med bygværker m.v. skal vedligeholdes sådan, at vandføringsevnen svarende til den fastsatte skikkelse jvf. afsnit 3.2 ikke forringes.

Oprensning vil normalt ikke forekomme, men kan iværksættes, såfremt dette er nødvendigt af hensyn til de afvandingsmæssige interesser. Oprensning vil normalt kun blive gennemført i strømrønden og kun på lokaliteter, hvor vandafledningen hindres af sand- og slamaflejringer. Oprensningen kan dog iværksættes i op til regulativmæssig bundbredde. Der kan oprensnes til 20 cm under regulativmæssig bund.

Generelt.

Oprensning kan udføres med gravemaskine og skal ske under hensyntagen til beplantning og bredvegetation, og således at eksisterende fiskeskjul i form af underskårne brinker, rødder og store sten så vidt muligt ikke fjernes. Grus- og stenbanker må ikke graves op. Aflejringer ud for afmærkede dræn/rørdøb vil blive fjernet i forbindelse med bundoprensning.

Hvis oprensning foretages med gravemaskine oplægges fylden énsidigt skiftevis på højre og venstre side af vandløbet. Hvor forholdene er således, at en anden oplægningsmåde er nødvendig, vil fylden blive oplagt efter tilsynets anvisninger.

Hvor der langs vandløbet findes diger, oplægges fylden på diget eller i digehøjde langs indvendig side af diget. Der ydes ikke erstatning for det areal, som medgår til oplægning af fylden, men vedkommende lodsejer har ret til at fjerne eller sprede den oplagte fyld.

Brugerne af de tilstødende arealer skal fjerne den fyld m.v. fra vandløbskanten, der fremkommer ved vandløbets regulativmæssige vedligeholdelse eller sprede den i et ikke over 10 cm tykt lag inden 1. maj.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes.

Hvis en ejer eller bruger ikke fjerner fylden, kan amtsrådet med 2 ugers skriftlig varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

GRØDESKÆRING:

Ribe Amt:

Der foretages grødeskæring på hele strækningen fra tilløbet fra Starbæk Mølledam til Lydum Mølle (st. 0 - 8.956).

Grødeskæring foretages 2 gange årligt:

1. grødeskæring foretages i perioden 20. juni - 20. juli.
2. grødeskæring foretages i perioden 20. august - 20. September.

Grøden skæres i en eller flere strømrender således, at der efterlades grødepuder i midten af vandløbet eller langs bredderne. Grødeskæringen skal foretages således, at der skabes en samlet strømrendebredde som angivet i nedenstående tabel.

Strækning (medstrøms stationering) [m]	Strømrendebredde [m]	Lokaliteter	Administrativ myndighed
0 - 921	0.75 - 1.0	Tilløbet fra Starbæk Mølledam - 5. stryg	Ribe Amt
921 - 1.254	1.0 - 1.3	5. stryg - 333 m nedstrøms	Ribe Amt
1.254 - 6.655	1.3 - 1.7	Til tilløbet fra Kovad bæk	Ribe Amt
6.655 - 8.956	3.0 - 3.5	Tilløbet fra Kovad bæk - Lydum Mølle	Ribe Amt

Den grøde, der skæres, skal så vidt muligt skæres i bund.

Amtet kan, på strækningen fra Kovad bæk - Lydum Mølle (st. 6.655 - 8.956), udenfor de ordinære grødeskæringsperioder, efter anmodning, foretage ekstra grødeskæring på strækninger, hvor den samlede strømrendebredde er væsentligt smallere end den fastsatte minimumsbredde, eller hvor strømrendernes dybde er væsentlig formindsket på grund af opvokset grøde. Ekstra grødeskæring skal foretages efter samme regler og principper som de ordinære grødeskæringer.

Ringkjøbing Amt:

Strækning 1.

Der skæres grøde efter behov, normalt 2 - 3 gange årligt. Ved grødeskæringen skæres bundvegetationen i én eller flere strømrender. Der efterlades grødepuder i vandløbet og/eller langs bredderne, hvor vandføringsevnen tillader det, jvf. afsnit 3.2. Den grøde, der skæres, skal så vidt muligt skæres i bund. Hvis de miljømæssige forhold taler for det, og det ikke er i strid med de afvandingsmæssige forhold, kan grødeskæring eventuelt undlades helt eller delvist.

Grødeskæring foretages med le eller sejlene grødeskæringsmaskine, således at der så vidt muligt opstår varierede fysiske forhold og en naturlig bund med høller og stryg.

Strækning 2.

Der skæres grøde efter behov, normalt 2 - 3 gange årligt. Ved grødeskæringen skæres bundvegetationen i regulativmæssig bundbredde. Der efterlades dog enkelte grødepuder i strørenden eller langs bredderne, hvor vandføringsevnen tillader det, jvf. afsnit 3.2. Den grøde, der skæres, skal så vidt muligt skæres i bund. Hvis de miljømæssige forhold taler for det, og det ikke er i strid med de afvandingsmæssige forhold, kan grødeskæring eventuelt undlades helt eller delvist.

Grødeskæring foretages med le eller sejlene grødeskæringsmaskine, således at der så vidt muligt opstår varierede fysiske forhold og en naturlig bund med høller og stryg.

BREDVEGETATION:

Bredvegetationen skæres normalt ikke. Hvor vandløbsmyndigheden finder skæring påkrævet af hensyn til afvandingsinteresserne, bør skæringen først udføres efter 1. september og kun omfatte områder med urtevegetation, der står med stive stængler hele vinteren som f.eks.:

Tagrør (*Phragmites australis*)
Dunhammer (*Typha* sp.)
Pindsvineknop (*Sparganium* sp.)
Sødgræs (*Glyceria* sp.)

Plantearter med ringe brinkstabiliserende effekt, f.eks. brændenælde (*Urtica* sp.), kan dog bekæmpes ved hyppig slåning i forbindelse med såning/plantning af mere stabiliserende arter.

Nedhængende grene i vandløbsprofilet, som er til gene for afstrømningen, kan fjernes.

5. Brinksikring i form af faskinering med pæle, stensætning eller lignende vil ikke blive foretaget med mindre de miljømæssige eller afvandingsmæssige forhold taler for det.
6. Ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, jfr. vandløbslovens § 28, søges fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet. Den afskårne grøde kan i Ribe Amt drive frit med strømmen til ca. st. 8.036, hvor den opsamles. Tilsvarende opsamling foretages i Ringkjøbing Amt ca. ved st. 18.699.
7. Lodsejere - eller andre med interesse i vandløbet - der måtte finde vandløbets vedligeholdelsestilstand eller specielle forhold vedrørende vandløbet utilfredsstillende, kan rette henvendelse herom til vandløbsmyndigheden.

9. TILSYN.

Ribe Amt:

1. Tilsynet med vandløbet på strækningen opstrøms Lydum Mølle (st. 0 - 8.956) udøves af Ribe Amt.
2. Amtet foretager, udover sædvanligt tilsyn, offentligt syn over vandløbet eller delstrækninger heraf, i oktober måned, såfremt lodsejere eller andre med interesse i vandløbet ytrer ønske herom.

Synet kan eventuelt udøves sammen med synsmænd, udpeget af lodsejereorganisationer eller lignende ved den pågældende vandløbsstrækning.

3. Andre der har interesse i at deltage i dette syn kan træffe nærmere aftale herom med de respektive amter.

Ringkjøbing Amt:

1. Tilsynet med vandløbet på strækningen nedstrøms Lydum Mølle (st. 8.956 - 19.988) udøves af Ringkjøbing Amt.
2. Amtet syner vandløbet mindst 1 gang årligt.
3. I synet kan deltage synsmænd, der er udpeget af amtsrådet. Andre, der ønsker at deltage i synet, kan træffe nærmere aftale med amtet.

10. REVISION.

Dette regulativ skal senest optages til revision 1. januar 2007. Dog skal regulativets afsnit 8 om vedligeholdelse, på strækningen fra tilløbet af Kovad bæk til Lydum Mølle (st. 6.655 - 8.956), tages op til revurdering senest i år 2000.

11. REGULATIVETS IKRAFTTRÆDEN.

Regulativet har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i 8 uger med adgang til at indgive evt. indsigelser og ændringsforslag inden den 25. oktober 1995.

Regulativet er herefter vedtaget af:

Ribe Amtsråd den 24. juni 1997.

STEEN SALOMONSEN
direktør

KJELD THAMDRUP
afdelingschef

Ringkjøbing Amtsråd den 25. juni 1997.

K.E. Pedersen

Regulativet træder i kraft fra datoen for dets vedtagelse.

REDEGØRELSE

til regulativ for amtsvandløbet

LYDUM Å

NR. 1 i Ribe Amt

NR. 9 i Ringkjøbing Amt

INDHOLDSFORTEGNELSE:

	side
1. Indledning	2
2. Grundlaget for regulativet	3
2.1. Plangrundlag for Ribe Amt	3
2.1.1. Recipientkvalitetsplan	3
2.1.2. Arealanvendelse	4
2.1.3. Fredningsmæssige forhold	4
2.1.4. Vandindvindingsplan	4
2.2. Plangrundlag for Ringkjøbing Amt	5
2.2.1. Regionplan 1993	5
2.2.2. Arealanvendelse	6
2.2.3. Fredningsmæssige forhold	7
2.2.4. Vandindvindingsplan	7
2.3. Udsætningsplan	8
2.4. Teknisk grundlag	9
2.4.1. Opmålinger	9
2.4.2. Valg af regulativtype	10
3. Bræmmebestemmelser	11
4. Afvandingsmæssige konsekvenser	12
5. Miljømæssige konsekvenser	15
6. Oversigt over indholdet af vandløbsbog for Lydum Å pr. 1. januar 1997	16

1. INDLEDNING

Den gældende vandløbslov - lov nr. 302 af 9. juni 1982 om vandløb - indeholder i forhold til tidligere lovgivning om vandløb væsentligt ændrede bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelsen, idet den, modsat tidligere, skal ske under hensyn til de miljømæssige interesser, der knytter sig til vandløbene.

Dette fremgår af lovens § 1, hvor det er anført, at det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand. Endvidere skal fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven ske under hensyntagen til de krav til vandløbskvalitet, som fastsættes i anden lovgivning.

Disse bestemmelser har som konsekvens, at reglerne om vandløbenes fremtidige anvendelse ikke skal fastsættes ud fra individuelle interesser, men ud fra en konkret afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbene - afvanding, recipientmæssig målsætning, fiskeri, sejlads etc. - og således, at alle interesser i størst muligt omfang tilgodeses.

Grundlaget for denne afvejning, og dermed for ændringerne i regulativet i forhold til tidligere regulativer, er blandt andet indeholdt i forslag til regionplan 2004 for **Ribe Amt** og i regionplan 1993 for **Ringkjøbing Amt**.

Regionplanen er amternes overordnede plan, som angiver retningslinier for udviklingen i amtet. Der gøres her opmærksom på, at amternes regionplanlægning foregår særskilt. Der findes derfor lignende, men ikke nødvendigvis identiske bestemmelser. Nærmere oplysninger fås hos de respektive amter.

Da Lydum Å skiftevis løber i Ringkjøbing og Ribe amter og på nogle strækninger danner grænsevandløb, har amterne administrativt opdelt Lydum Å således, at der forekommer strækninger, der administreres af det ene amtsråd, mens det er plangrundlaget fra det andet amtsråd, der er gældende.

I Ribe Amts regionplan omhandler nedennævnte afsnit de enkelte områder med betydning for vandløbene:

- V. Det åbne land
- VI Ferie og fritid
- VII Beskyttelse af miljøet

I Ringkjøbing Amts regionplan 1993 henvises til afsnittene:

- 3. Det åbne land
- 4. Arealanvendelse

Denne planlægning for Ribe og Ringkjøbing amter - samt vandløbsloven og miljøstyrelsens cirkulære af 26. februar 1985 - danner baggrund for de forhold, der skal tilgodeses i regulativet.

Lyдум Å har et topografisk opland på 111 km². Vandløbets beliggenhed fremgår af oversigtskortet, bilag 4.

2. GRUNDLAGET FOR REGULATIVET

I henhold til § 9 i miljøministeriets bekendtgørelse nr. 49 af 15. februar 1985 om regulativer for offentlige vandløb, redegøres der i det følgende såvel for det planlægningsmæssige som for det tekniske grundlag for nærværende regulativ.

2.1. Plangrundlag for Ribe Amt.

2.1.1. Recipientkvalitetsplan

Lyдум Å er i Ribe Amts recipientkvalitetsplan udelukkende målsat som laksefiskevand (B₂-målsætning).

Denne målsætning betyder blandt andet, at vandløbsvedligeholdelsen skal foretages manuelt, med mindre bundforhold eller vanddybde forhindrer dette.

Vedligeholdelsen skal endvidere foretages så skånsomt som muligt, således at der skabes og bevares størst mulig fysisk variation i vandløbet.

Hensigten med denne vedligeholdelsespraksis er at bevare og forbedre betingelserne for et naturligt og varieret plante- og dyreliv.

Målsætningen indebærer endvidere, at vandløbet ikke vil blive forsøgt fastholdt i et bestemt leje enten ved kantafretning eller ved brug af faskiner eller stensætninger. Dette kan især få betydning på tidligere regulerede strækninger. Det kan i den forbindelse nævnes, at der er erfaring for, at forsøg på at bremse lokal erosion ved hjælp af brinksikring ikke medfører nogen varig stabilisering af vandløbet. Erosionsproblemet flyttes blot længere nedstrøms.

Disse forhold er baggrunden for, at det i regulativet er anført, at etablering af brinksikring ikke vil blive foretaget.

Lyдум Å er væsentligt okkerbelastet, navnlig som følge af, at en række tilløb er belastede af okker i større eller mindre grad. Det drejer sig navnlig om Ilbæk, Kvorup, og Kovad Bæk. Dette medfører betydelig påvirkning af hovedløbet.

Størstedelen af de vandløbsnære arealer langs Lyдум Å er klassificeret som okkerpotentielle områder. Områderne ses på oversigtskortet i mål 1:100.000 på side 19. I henhold til § 3 i

lov om okker af 8. maj 1985, må dræning eller udgrøftning inden for jordbrugserhvervet ikke påbegyndes uden amtsrådets godkendelse. Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til Ribe Amt, Vandafdelingen eller kommunens tekniske forvaltning.

Lydum Å modtager i Ribe Amt spildevand fra 1 mekanisk/biologisk rensningsanlæg (MBN) beliggende i Kvong.

Herudover belastes Lydum Å kun af diffuse spildevandsudledninger.

2.1.2. Arealanvendelse.

Lydum Å gennemløber på den overvejende del af strækningen, omfattet af nærværende regulativ, arealer, der i henhold til regionplanen for Ribe amt er udpeget som særligt jordbrugsområde (nordsiden) og øvrigt jordbrugsområde (sydsiden). Ved besigtigelser de senere år, senest i efteråret 1993, er det konstateret, at der imidlertid ikke er intensiv arealanvendelse ned til vandløbet på strækningen fra Starbæk Mølledam til Lydum Mølle (st. 0 - 8.956). Dette gælder både for strækninger beliggende i Ribe og Ringkjøbing amter. Det er med udgangspunkt i vandløbets og de tilgrænsende områders faktiske tilstand besluttet, at klassificere Lydum Å som naturvandløb på strækningen fra Starbæk Mølledam til tilløbet af Kovad bæk. Strækningen fra tilløbet af Kovad bæk til Lydum Mølle (st. 6.655 - 8.956) er på grund af det beskedne fald, opstemningen ved Lydum Mølle og den mere intensive arealanvendelse langs den nedre del af Kovad bæk, der har et beskedne fald, blevet klassificeret som vandløb med krav til teoretisk skikkelse. (jævnfør i øvrigt afsnit 2.4.2).

2.1.3. Fredningsmæssige forhold.

Lydum Å er omfattet af den generelle beskyttelse af vand- og vådområder jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Dette medfører, at ændringer i vandløbets åbne forløb skal godkendes af den respektive vandløbsmyndighed. Endvidere er vandløbet på begge sider omgivet af en 150 m bred beskyttelseszone, inden for hvilken der ikke må placeres bebyggelse og lignende, foretages beplantning eller terrænændringer uden tilladelse.

2.1.4. Vandindvindingsplan.

Ifølge Ribe Amts vandindvindingsplan af maj 1984 skal vandindvindingsboringer placeres mindst 300 m fra vandløb. Denne afstand kan dog nedsættes under særlige omstændigheder.

Vandindvinding til erhvervsformål tillades normalt udenfor vandværkernes kildefelter under forudsætning af, at indvinding ikke medfører uacceptabel reduktion af vandføring i vandløb eller grundvandssænkning i vådområder.

2.2. Plangrundlag for Ringkjøbing Amt.

2.2.1. Regionplan 1993.

Det planlægningsmæssige grundlag for regulativet findes i regionplanen. En justering af regionplanen er vedtaget af amtsrådet i december 1993.

Amtsvandløbet Lydum Å er målsat som B₂-vandløb på den øverste strækning fra tilløbet fra Starbæk Mølle dam og til amtsgrænsen nord for Kvorup. Strækningen fra amtsgrænsen ved Sdr. Lydum til vejbroen ved Skrumsager Mark er ligeledes målsat som B₂-vandløb. Fra vejbroen ved Skrumsager Mark til udløbet i Ringkjøbing Fjord er amtsvandløbet Lydum Å målsat som B₃-vandløb.

Vandløbsmålsætning B₂, laksefiskevand, gælder for vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for laksefisk som ørred, laks og stalling (herunder anvendelse til ørredopdræt på dambrug).

Vandløbsmålsætning B₃, karpfiskevand, gælder for vandløb, der skal kunne anvendes som opholds- og opvækstområde for ål, aborre, gedde og karpfisk.

I vandløb målsat som B-vandløb skal vedligeholdelsen udføres så lempeligt som muligt, så vandløbskvaliteten ikke forringes, og så en naturlig tilstand tilstræbes, dog således at en tilfredsstillende vandføringsevne opretholdes.

I vandløb målsat som B-vandløb skal det sikres, at vedligeholdelsen udføres efter behov og kan udelades, såfremt dette er i overensstemmelse med de afvandingsmæssige og miljømæssige forhold.

I B-målsatte vandløb vil oprensning normalt ikke forekomme. Oprensning kan dog gennemføres, såfremt dette er nødvendigt af hensyn til de afvandingsmæssige interesser. Oprensning vil normalt kun blive gennemført i strømrøden og kun på lokaliteter, hvor vandafledningen hindres af sand- og slamaflejringer. Grus- og stembund må så vidt muligt ikke opgraves.

I B₁- og B₂-målsatte vandløb skal grødeskæringen udføres med håndredskaber eller sejlede grødeskæringsmaskiner - under hensyntagen til eksisterende gydepladser, og sådan at der så vidt muligt opstår en buget strømrøde og en naturlig bund med høller og stryg.

Eksisterende fiskeskjul i form af underskærne brinker, rødder, store sten og udhængende grene bør så vidt muligt ikke fjernes.

Plantevæksten på vandløbskråningerne bør normalt kun slås, hvor det skønnes nødvendigt og kun om efteråret. Eksisterende skyggegivende bevoksning langs vandløbet bør så vidt muligt bevares. Det kan desuden være hensigtsmæssigt at foretage ny beplantning i grupper langs visse vandløbsstrækninger for at begrænse behovet for grødeskæring og for at øge antallet af fiskeskjul.

Vandløb målsat som B₃-vandløb skal vedligeholdes så høller, stryg og underskårne brinker samt skyggende træer og nedhængende grene så vidt muligt bevares. Vandløbet skal desuden vedligeholdes, så der efterlades grødebrømmer langs bredderne, og slåning af plantevækst på vandløbsskråninger begrænses.

Afskåren grøde optages inden udløb i tilstødende vandløb, søer og fjorde.

Lydum Å er væsentligt okkerbelastet, navnlig som følge af at en række tilløb er belastede af okker i større eller mindre grad. Det drejer sig navnlig om Alkjær, Elkjær, Bækgrøften, Sdr. Bork Bæk og Gest Bæk. Dette medfører betydelig påvirkning af hovedløbet.

En del af de vandløbsnære arealer langs Lydum Å er klassificeret som okkerpotentielle områder. Områderne ses på oversigtskortet i mål 1:100.000 på side 19. I henhold til § 3 i lov om okker af 8. maj 1985, må dræning eller udgrøftning inden for jordbrugserhvervet ikke påbegyndes uden amtsrådets godkendelse. Nærmere oplysninger fås ved henvendelse til Ringkjøbing Amt, Grundvands- og Industriafdelingen eller kommunens tekniske forvaltning.

Okkerholdigt spulevand fra drænedninger skal opsamles og renses inden udledning eller udledes på omgivende arealer.

Spærringer i form af styrt og lignende der i dag udgør en total spærring eller vanskelig passage for fisk og smådyr, skal gøres passable.

Lydum Å modtager, på strækningen der administreres af Ringkjøbing Amt, spildevand fra 1 mekanisk/biologisk/ nitrificerende/denitrificerende/kemisk og fosfat-rensende renselanlæg beliggende i Nr. Nebel (MBNDK). Anlægget opfylder vandmiljøplanens krav til rensning.

Herudover belastes Lydum Å kun af 5 regnvandstilløb fra Sdr. Bork, diffuse spildevandsudledninger samt udledning fra Skrumsager dambrug.

2.2.2. Arealanvendelse.

Langt størstedelen af arealerne omkring amtsvandløbet Lydum Å er udlagt som jordbrugsområder. Ved besigtigelser de senere år, senest i efteråret 1993, er det konstateret, at der imidlertid ikke er intensiv arealanvendelse ned til vandløbet på strækningen fra Starbæk Mølledam til Lydum mølle (st. 0 - 8.956). Dette gælder både for strækninger beliggende i Ringkjøbing og Ribe amter. Derfor er det med udgangspunkt i vandløbets og de tilgrænsende områders faktiske tilstand besluttet, at klassificere Lydum Å som naturvandløb på strækningen fra Starbæk Mølledam til tilløbet af Kovad bæk (st. 0 - 6.655). Strækningen fra tilløbet af Kovad bæk til Lydum Mølle (st. 6.655 - 8.956) er på grund af det beskedne fald, opstemningen ved Lydum Mølle og den mere intensive arealanvendelse langs den nedre del af Kovad bæk, der har et beskedne fald, blevet klassificeret som vandløb med krav til teoretisk skikkelse. (jævnfør i øvrigt afsnit 2.4.2).

For strækningen fra Lydum Mølle til udløbet i Ringkjøbing Fjord er der konstateret en intensiv arealanvendelse for en stor del af arealerne. Det gælder særligt arealerne, der ligger bag de inddigede strækninger af Lydum Å. De øvrige arealer er overvejende ekstensivt

udnyttede. Strækningen administreret af Ringkjøbing Amt er derfor blevet klassificeret som vandløb med krav til en modificeret teoretisk skikkelse (dynamisk skikkelse).

Agerjord i jordbrugsområder kan kun undtagelsesvis udlægges til anden anvendelse end landbrug, skovbrug og gartneri. Udyrkede arealer - særligt de, der indgår i spredningskorridorer for dyre- og plantelivet - bør i videst muligt omfang bevares. Mindre arealer, der er uegnede til intensiv drift, kan udgå af driften.

En række samvirkende omstændigheder vil muligvis resultere i en ekstensivering af den jordbrugsmæssige udnyttelse af forskellige vandløbs- og sønære lavbundsarealer. Disse områder vil, afhængig af karakter, kunne udvikle sig til områder af stor værdi for naturen, f.eks. i forbindelse med rensning for kvælstof og okker. Det vil således være vigtigt, at der tages hensyn til disse områder.

Ved administration af lovgivningen vil det i jordbrugsområder bl.a. blive tilstræbt, at tilplantning af agerjord især sker i udpegede skovrejsningsområder, i tilknytning til eksisterende skove eller sådan at der skabes større sammenhængende skovarealer med gode vækstbetingelser. Desuden vil det blive tilstræbt, at jordbrugsmæssig drift af agerjord kun ophører, hvis udbyttet bliver lille, og hvis naturbeskyttelsesinteresser taler herfor.

2.2.3. Fredningsmæssige forhold.

Lydum Å er omfattet af den generelle beskyttelse af vand- og vådområder jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Dette medfører, at ændringer i vandløbets åbne forløb skal godkendes af den respektive vandløbsmyndighed. Endvidere er vandløbet på begge sider omgivet af en 150 m bred beskyttelseszone inden for hvilken der ikke må placeres bebyggelse og lignende, foretages beplantning eller terrænændringer uden tilladelse.

2.2.4. Vandindvindingsplan.

Amtsrådet vil i henhold til regionplan 1993 administrere vandforsyningsloven således, at der normalt ikke gives tilladelse til oppumpning af vand fra vandløb, der er målsat A, B₀, B₁ eller B₂. Der kan dog i visse tilfælde gives tilladelse til indvinding af overfladevand, hvis en ansøger på tilstrækkelig måde har dokumenteret, at der ikke kan findes de nødvendige mængder grundvand på ejendommen. Herudover kan der gives tilladelse til indvinding af overfladevand fra vandløb med en medianminimumsvandføring større end 1.000 l/s.

Ligeledes gives tilladelse til indvinding af vand fra vandløb med en bundkote under 0. Denne indvinding indgår ikke i beregningen af vandløbspåvirkningen.

Indvinding af både overfladevand og grundvand må normalt ikke medføre en samlet beregningsmæssig reduktion af medianminimumsvandføringen på over 5% i A-, B₀- og B₁-vandløb, 15% i B₂-vandløb, 25% i B₃-vandløb og 50% i øvrige vandløb. Reduktionen i spildevandsbelastede vandløb må højst være 10%. I vandløb målsat A eller B₁ med en medianminimumsvandføring over 1000 l/s, kan der dog accepteres en samlet reduktion på 15% af medianminimumsvandføringen.

Nye tilladelser og fornyelse af tilladelser til indvinding af grundvand fra de øvre frie vandmagasiner vil i almindelighed kun blive givet på betingelse af, at boringen placeres mindst 400 m fra målsatte vandløb. Der kan dog fastlægges strækningsvise afvigelser til indvinding fra de øvre frie vandmagasiner nærmere end 400 m fra målsatte vandløb, når

- arronderingsmæssige forhold gør det umuligt at overholde kravene,
- det ikke skønnes muligt at finde et grundvandsmagasin uden direkte forbindelse til vandløbet,
- der kan opnås tilladelse til indvinding af overfladevand fra et vandløb,
- den samlede påvirkning af et ikke målsat vandløb ethvert sted nedstrøms ikke ventes at overskride den målsatte påvirkning.

Afstandskravet mellem boringer og vandløb gælder ikke ved indvinding af vand til dambrug og lignende formål, hvor vandet efter rensning udledes direkte til vandløbet.

2.3. Udsætningsplan.

I DFH rapport nr 349 - 1989 af Peter Geertz-Hansen og Jes Dolby har Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser fastlagt en udsætningsplan for mindre vandsystemer mellem Ringkøbing og Varde Å, distrikt 26, vandsystem 11, Falen Å. Lydum Å (Falen Å) er fundet egnet til udsætning.

Ifølge udsætningsplanen udsættes årligt 1-års ørred:

Ved vejbro syd for Glibstrup	(st. 2.309)	2.700 stk.
------------------------------	-------------	------------

Ifølge udsætningsplanen udsættes årligt 1- eller 2-års ørred større end 17 cm:

Ved vejbro ved Lydum Gård	(st. 9.489)	800 stk.
---------------------------	-------------	----------

Ved vejbro Rærup-Sdr. Lydum	(st. 11.085)	1.000 stk.
-----------------------------	--------------	------------

Ved markvejsbro i Sdr. Enge	(st. 14.824)	850 stk.
-----------------------------	--------------	----------

Ved vejbro Sdr. Bork-Mærsk	(st. 16.619)	1.000 stk.
----------------------------	--------------	------------

Ifølge udsætningsplanen foretages årligt mundingsudsætning:

Ved vejbro V for Falen	(st. 19.139)	efter økonomi
------------------------	--------------	---------------

2.4. Teknisk grundlag.

Ribe Amt:

Til beskrivelse af vandløbets nuværende form og beliggenhed blev der i september 1989 foretaget en detaljeret opmåling af vandløbet. Endvidere er der siden 1989 løbende foretaget vandføringsmålinger og aflæsning af vandstandskalaer. De foretagne opmålinger og registreringer er, i sammenhæng med erfaringerne fra den hidtidige vedligeholdelse, efterfølgende anvendt i forbindelse med valg af regulativtype samt i tilrettelæggelsen af vandløbets fremtidige vedligeholdelse.

Ringkjøbing Amt:

Som det fremgår af afsnit 1 i regulativforslaget, har regulativet fra 1961 samt en række tillæg og kendelser udgjort det hidtidige grundlag for vandløbets administration.

Til beskrivelse af vandløbets nuværende form og beliggenhed blev der i juli 1989 foretaget en detaljeret opmåling af vandløbet. De foretagne opmålinger er, i sammenhæng med erfaringerne fra den hidtidige vedligeholdelse, plangrundlaget og det hidtidige administrationsgrundlag, efterfølgende anvendt i forbindelse med valg af regulativtype samt i tilrettelæggelsen af vandløbets fremtidige vedligeholdelse.

2.4.1. Opmålinger.

Ribe Amt:

Ved opmålingen er der lagt vægt på at beskrive den formmæssige variation gennem vandløbet.

I den forbindelse er der opmålt 84 tværprofiler i Lydum Å. Tværprofilopmålingerne er, hvor det har været muligt, målt 20 - 30 m ud til hver side fra vandløbsmidten, og det har herved været muligt at fastlægge oversvømmelsesgrænsen for vandløbet i hvert tværprofil.

Det konstateres på baggrund af opmålinger, at Lydum Å, på strækningen fra tilløbet ved Starbæk Mølle dam til Kovad bæk (st. 0 - 6.655), har en større vandføringsevne, end der følger af det gældende regulativs krav til skikkelsen.

På strækningen nedstrøms Kovad bæk til Lydum Mølle (st. 6.655 - 8.956) fastsætter tidligere gældende regulativ en bundbredde på 7,0 m. På den øverste del af omtalte strækning (st. 6.655 - 8.000) er der en minimums bundbredde på 4,5 m.

Ringkjøbing Amt:

Ved opmålingen er der lagt vægt på at beskrive den formmæssige variation gennem vandløbet. I den forbindelse er der opmålt 56 tværprofiler i Lydum Å.

De nugældende regulativmæssige forhold deler vandløbet i to strækninger. På den øverste og mindste strækning fra Lydum Mølle til Rærup-Lydum vejen er vandløbet ureguleret, og vandløbets skikkelse har kun været bestemt ved angivelse af bundbredde, bredde i vandspejl samt ca. dybde under terræn. For den nederste regulerede strækning har vandløbets skikkelse været geometrisk bestemt ved hjælp af bundkoter og -bredder, skråningsanlæg og bundliniefald.

Ved opmålingen er det konstateret, at vandløbet på den øverste uregulerede strækning stort set overholder de hidtil gældende dimensioner. Vandløbet har typisk 20-60% større bund- og ovenbredde end gældende regulativ foreskriver.

På den nederste regulerede strækning er de regulativmæssige dimensioner stort set overholdt overalt. Vandløbet har typisk overbredde, på op til 80%, og bunden vurderes skønsomt til at ligge gennemsnitligt ca. 30 cm lavere end gældende regulativmæssig bund.

Når der ses bort fra stemmeværkerne og stryget, afvikles faldet forholdsvis jævnt med strækningssvise mindre variationer. På strækningen fra Lydum Mølle til Skrumsager dambrug er det gennemsnitlige fald opmålt til 0,48 o/oo. På strækningen fra Gest Bæk til udløbet i Ringkøbing Fjord er det gennemsnitlige fald opmålt til 0,15 o/oo. Det samlede fald på hele strækningen udgør 4,76 m, hvilket svarer til en gennemsnitlig hældning på 0,44 o/oo.

2.4.2. Valg af regulativtype.

Eftersom vandløb af natur er dynamiske, vil det ikke være muligt at fastholde det i bestemte rammer med hensyn til bundkote, bundbredde og bundliniefald, uden en meget ressourcekrævende indsats med dertil hørende negativ virkning på vandløbskvaliteten.

Undlader man derimod at forsøge at fastholde et vandløb i bestemte dimensioner, men frit lader det arbejde, med det materiale det strømmer over, vil vandløbets naturlige fysiske og dermed biologiske variation forbedres.

Ribe Amt:

På baggrund af erfaringerne fra den hidtidige vedligeholdelse af vandløbet, og besigtigelse efteråret 1993, har Ribe Amt ikke fundet det hensigtsmæssigt at udarbejde administrative bestemmelser, der tilstræber at fastholde vandløbet i en bestemt skikkelse.

Derfor har Ribe Amt besluttet at administrere vandløbet som naturvandløb på strækningen fra Starbæk Mølle til tilløbet af Kovad bæk (st. 0 - 6.655), der indebærer, at vandløbet skal have et naturligt forløb og en naturlig skikkelse/vandføringsevne. Regulativets bestemmelser, om at administrere denne del af Lydum Å som naturvandløb, har bl.a. til formål at bringe regulativets bestemmelser i overensstemmelse med den hidtil gennemførte vedligeholdelsespraksis.

På strækningen fra tilløbet af Kovad bæk til Lydum Mølle (st. 6.655 - 8.956) er det besluttet at administrere vandløbet efter krav til teoretisk skikkelse. Valg af teoretisk skikkelse på den nedre del (st. 6.655 - 8.956), er sket på baggrund af vandløbets fysiske forhold, idet der på strækningen er et beskedent fald samt en nedstrømsliggende opstemning. Endvidere er der

en mere intensiv arealanvendelse langs den nedre del af Kovad bæk, der på den nedre del har et lille fald. Dette bevirker, at eventuelle forringelser i vandføringsevnen i Lydum å, kan medføre opstuvninger i Kovad bæk.

Fastsættelsen af den teoretiske skikkelse på strækningen st 6.655 - 8956 er sket med udgangspunkt i det tidligere regulativs bundkote dimensioner og anlæg. Fastsættelsen af bundbredden er sket med udgangspunkt i de faktiske forhold. For strækningen st. 6.655 - 8.456 er der sideløbende med fremlæggelsen af forslag til nyt regulativ gennemført en regulering, hvorved regulativbundbredden er indsnævret fra 7,0 m til 4,5 m.

Nærværende regulativ sikrer, at vandløbet bevares i nær samme tilstand som på nuværende tidspunkt, og at betingelserne for afvanding af de vandløbsnære arealer bibeholdes. Dette sikres gennem revision af regulativet i år 2007. Erfaringer gennem de seneste 25 år viser, at der ikke synes behov for større vedligeholdelse frem til revisionen i 2007. For strækningen fra Kovad bækkens tilløb til Lydum Mølle (st. 6.655 - 8.956) gælder endvidere, at regulativets afsnit om vedligeholdelse skal tages op til revurdering i år 2000, med henblik på at vurdere, om den foretagne strømrændeskæring til den tid medfører tilfredsstillende afstrømningsforhold i henhold til regulativet på ovennævnte strækning.

Ringkjøbing Amt:

Ringkjøbing Amt har på baggrund af erfaringerne fra den hidtidige vedligeholdelse af Lydum Å ikke fundet det hensigtsmæssigt at udarbejde administrative bestemmelser, der tilstræber at fastholde vandløbet i en bestemt skikkelse.

Derfor har Ringkjøbing Amt besluttet at administrere vandløbet så en naturlig tilstand tilstræbes, sådan at der så vidt muligt opstår varierede fysiske forhold og en naturlig bund med høller og stryg, dog således at vandføringsevnen svarende til den fastsatte skikkelse opretholdes.

Nærværende regulativs bestemmelser har bl.a. til formål at bringe regulativets bestemmelser i overensstemmelse med den igennem de senere år gennemførte vedligeholdelsespraksis. Det sikrer, at vandløbet bevares i nær samme tilstand som på nuværende tidspunkt, og at betingelserne for afvanding af de vandløbsnære arealer bibeholdes. Dette sikres endvidere gennem revision af regulativet i år 2007.

3. BRÆMMEBESTEMMELSER.

Bræmmebestemmelserne i regulativets afsnit 7, pkt. 1 følger af vandløbslovens § 69 og har til formål at beskytte vandløbsbrinkerne mod færdsel med tunge landbrugsmaskiner m.v. Sådan færdsel kan trykke brinkerne ned i vandløbet, der derved unødigt tilføres sand og jord, hvilket er til skade for vandløbskvaliteten og afvandingsinteresserne. Bestemmelsen har endvidere til formål at beskytte brinkvegetationen, der med sine rødder stabiliserer brinkerne og beskytter dem mod erosion. Endelig ønskes en beskyttelse af vandløbets insektliv for hvis voksenstadier brinkvegetationen har væsentlig betydning.

For brugen af gødning og kemiske bekæmpelsesmidler gælder miljøbeskyttelseslovens § 27, hvorefter stoffer, der kan forurene vandet, ikke må tilføres vandløbet, ligesom sådanne stoffer ikke må udbringes således, at der er fare for, at vandet forurenes. Ved brug af kemiske stoffer skal brugeren være opmærksom på, at der ved stoffernes godkendelse kan være fastsat et afstandskrav til vandløb for at beskytte vandløbenes dyre- og planteliv.

Lodsejeren kan fortsat bekæmpe flyvehavre i bræmmen og dermed opfylde sin forpligtelse efter lovgivningen om flyvehavrebekæmpelse.

Græsning i bræmmen er tilladt, men lodsejeren skal være opmærksom på, at brinkerne ikke derved beskadiges. I så tilfælde skal der opsættes trådhegn så langt fra vandløbskanten, at nedtrædning ikke finder sted. Endvidere skal kreaturvandingssteder, efter nærmere aftale med vandløbsmyndigheden, indrettes udenfor vandløbets profil og frahegnes dette. Vandløbsmyndigheden kan meddele påbud om disse forhold, jfr. vandløbslovens § 29.

Vandløbsmyndighedens vedligeholdelsesforpligtelse i bræmmen omfatter alene beskæring af vegetationen i det omfang det har betydning for opfyldelse af krav til vandføringsevnen.

Vandløbsmyndigheden kan for at begrænse grødevæksten i vandløbet foretage beplantning i bræmmen, jfr. vandløbslovens § 34.

4. AFVANDINGSMÆSSIGE KONSEKVENSER.

Ribe Amt:

De vedligeholdelsesprincipper, der er fastsat i regulativets afsnit 8, er baseret på undersøgelser af vandløbets faktiske vandføringsevne, de fysiske dimensioner samt de erfaringer, der er gjort i forbindelse med vandløbets hidtidige vedligeholdelse.

På den øvre strækning fra **Starbæk Mølledam til Kovad bæk** (st. 0 - 6.655), der administreres af Ribe Amt, er Lydum Å i dette regulativ betegnet som naturvandløb. Der har ikke gennem en længere årrække været foretaget oprensning af aflejringer. Dette tolkes af Ribe Amt som et udtryk for, at vandløbet er i balance, og at det har tilpasset vandføringsevnen til de lidt større vandføringer, som den generelle stigning i nedbøren, specielt i 1980'erne, har medført. Dette forhold, at vandløbets fysiske tilstand er i balance med vandføringen og tilpasset overordnede variationer i vandføringen, er baggrunden for, at Ribe Amt har besluttet at fastsætte følgende administrative retningslinier for vandløbet den pågældende strækning.

På strækningen st. 0 - 6.655 foretages der således generelt ingen oprensning. I tilfælde af at der opstår problemer med afstrømningen, kan vandløbsmyndigheden dog efter anmodning fjerne mindre lokale sandbanker, såfremt tværsnittet på en længere strækning er mindre end 85 % af de vejledende dimensioner der er angivet i nedenstående skema.

Stationering nedstrøms [m]	Bundkote [m DNN]	Fald [0/00]	Bundbredde [m]	Anlæg	Tværsnitsareal [m ²]	Bemærkninger
0	18,72	4,1	1,50	1	1,84	
64	18,46					
64	18,46	2,61	2,00		2,24	
921	16,22					
921	16,22	0,96	2,60		2,7	
1254	15,35					
1254	15,35	1,63				
2161	14,48					
2161	14,48	0,94				
2761	13,50					
2761	13,50	2,07				
3091	13,18					
3091	13,18	0,81				
3246	12,60					
3246	12,60	1,44				
3457	12,43					
3457	12,43	0,80				
3648	11,83					
3648	11,83	2,60				
3868	11,37					
3868	11,37	1,55				
4047	10,60					
4047	10,60	1,32				
5861	7,79					
5861	7,79					
6655	6,68					

Det i tabellen angivne fald gælder, hvor der er stryg, fra nedstrømsenden af et stryg til opstrøms det følgende stryg. Således er bundliniefaldet angivet hvor der ikke er stryg.

I tilknytning til de angivne bundbredder og bundkoter, er endvidere i spalte 6 angivet et vejledende tværsnitsareal i vandløbet.

Det vejledende tværsnitsareal er defineret som arealet under et niveau bestemt af den angivne bundkote + 0,80 m.

For st. 3457 gælder eksempelvis, at der under kote 12,43 m DNN + 0,80 m = 13,23 m DNN, er et vejledende tværsnitsareal på 2,72 m², idet den teoretiske bundbredde her er 2,6 m.

De vejledende teoretiske dimensioner betragtes som overholdt, når det ved opmåling konstaterede faktiske tværsnitsareal udgør mindst 85 % af det regulativmæssige areal.

Sommervandføringsevnen, der har betydning for jordbrugets afvandingsmæssige interesser, sikres ved mindst 2 årlige grødeskæringer i dyrkningssæsonen. Grødeskæringerne foretages i vandløbets strømrende, hvor al grøde fjernes i omkring 1/2 til 2/3 af vandløbets totale

bredde. Vedligeholdelse med grødeskæring i vandløbets strømrende har været praktiseret i amtsvandløbene i Ribe amt siden begyndelsen af 1980'erne, og dette regulativ sikrer, at denne vedligeholdelsespraksis fortsættes uændret. Grødeskæring i vandløbets strømrende har bevirket, at der på strækningen opstrøms Lydum Mølle er sket en erodering (back erosion) af vandløbsbunden, således, at bunden i dag ligger dybere end før Ribe Amt begyndte at skære i strømrender. Det er vandløbsmyndighedens forventning, at der ved de kommende års strømrendeskæring vil ske en fortsat baglæns erodering af vandløbsbunden, således, at bunden helt op til Kovad bæk vil være eroderet længere ned. En fortsat erodering af vandløbsbunden opstrøms for tilløbet af Kovad bæk og i Kovad bæk kan/skal hindres ved at anlægge et stenstryg.

På strækningen fra **Kovad bæk til Lydum Mølle** (st. 6.655 - 8.956) sikres vandføringsevnen efter krav til en teoretisk skikkelse som angivet i regulativets afsnit 8.

Ringkjøbing Amt:

På strækningen fra **Lydum Mølle til udløbet i Ringkøbing Fjord** (st. 8.956 - 19.988) er der i det nye regulativ fastlagt en regulativmæssig bundbredde med tilhørende bundkoter. På strækningen fra Lydum Mølle til Rærup-Lydum vejen (st. 8.956 - 11.085) er bundkoter fastlagt ud fra opmålingen, mens bundbredden er fastholdt i forhold til gældende regulativ. På strækningen fra Rærup-Lydum vejen til udløbet i Ringkøbing Fjord (st. 11.085 - 19.988) er såvel bundbredde som tilhørende bundkoter generelt fastholdt i forhold til gældende regulativ. Det tidligere fastsatte skråningsanlæg er udeladt og overladt til de naturlige forhold. Ved beregningsmæssig kontrol af vandløbets vandføringsevne fastholdes dog et anlæg på 1,5 fra det gældende regulativ.

Til styring af vedligeholdelsen er der fastsat en strømrendebredde. Strømrendebredden på de respektive strækninger er fastlagt i overensstemmelse med de senere års vedligeholdelsespraksis og indebærer således ingen væsentlige ændringer.

På strækningen fra **Lydum Mølle til broen ved Skrumsager Mark** (st. 8.956 - 13.794) foretages grødeskæringerne i vandløbets strømrende, hvor grøden skæres, således at der fremkommer en samlet grødefri bredde svarende til 2/3 til hele den regulativmæssige bundbredde, der fremgår af afsnit 3.2. Der vil således være mulighed for at efterlade grødeøer i midten af vandløbet og/eller langs bredderne. Den grøde, der skæres, skal så vidt muligt skæres i bund.

Ved eventuel bundoprensning vil der normalt blive gravet i strømrendebredden. Der kan dog graves i op til regulativmæssig bundbredde, hvis det er nødvendigt for at opnå et vandførende tværsnit, der overholder, hvad der svarer til det regulativmæssigt fastsatte.

På strækningen fra **broen ved Skrumsager Mark til udløbet i Ringkøbing Fjord** (st. 13.794 - 19.988) foretages grødeskæringerne i vandløbets strømrende, hvor grøden skæres, således at der fremkommer en samlet grødefri bredde svarende til den regulativmæssige bundbredde, der fremgår af afsnit 3.2. Der vil således være mulighed for at efterlade grødeøer langs bredderne og evt. i midten af vandløbet. Den grøde, der skæres, skal så vidt muligt skæres i bund.

Ved eventuel bundoprensning vil der for begge strækninger normalt blive gravet i strømrendebreden. For strækning 1 kan der dog graves i op til regulativmæssig bundbredde, hvis det er nødvendigt for at opnå et vandførende tværsnit, der overholder, hvad der svarer til det regulativmæssigt fastsatte.

Grødeskæring i vandløbet er hidtil foregået til faste terminer. Med de nye bestemmelser er der åbnet mulighed for en mere behovsorienteret grønnskæring, der dog naturligvis skal tilpasses de nødvendige vedligeholdelsesarbejder i andre amtsvandløb. I overensstemmelse med den praksis der allerede er påbegyndt, vil der blive efterladt grødebræmmer og -partier i vandløbet til gavn for fisk og smådyr. Kantvegetation vil normalt ikke blive slået.

Træer og buske langs vandløbet skal så vidt muligt bevares. Lavthængende grene, der generer vedligeholdelsesarbejdet og vandets frie løb, kan dog fjernes.

Den ændrede vedligeholdelse vil ikke påvirke vandløbets vandføringsevne væsentligt. Forsøg har vist, at grøde der bevares uden for vandløbets strømrende har stor effekt på fisk og smådyr, men kun ringe effekt på vandstanden.

Som det fremgår af regulativets afsnit 8 om grønnskæring åbnes der mulighed for, at grønnskæringen kan reduceres, hvis de miljømæssige forhold taler for det, og det ikke er i strid med kravene til de afvandingsmæssige forhold.

5. MILJØMÆSSIGE KONSEKVENSER.

Regulativets vedligeholdelsesbestemmelser er ændret i forhold til gældende praksis, og regulativets ikrafttræden forventes at få positive konsekvenser for vandløbets miljømæssige kvalitet.

Idet Lydum Å på strækningen opstrøms Kovad Bæk er betegnet som naturvandløb, sikres åens øvre del mod miljøskadelige indgreb udover grønnskæring.

Grønnskæringen skal udføres efter miljøvenlige principper, der lader grødepuder stå i vandløbsbunden. Derved tillades vandet at strømme med fysisk variation og god vandhastighed.

Regulativbestemmelserne vil med tiden medføre, at vandløbet kan danne de rette betingelser for et naturligt, varieret plante- og dyreliv.

6. OVERSIGT OVER INDHOLDET AF VANDLØBSBOG FOR LYDUM Å PR. 1. JANUAR 1997.

Vandløbsbogen indeholder de for vandløbets administration gældende bestemmelser i form af kendelser, amtsrådsbeslutninger og -tilladelser m.v. Disse har i forbindelse med revision af regulativet været underkastet en vurdering af foreneligheden med den for vandløbet

fastsatte recipientkvalitetsmålsætning, ligesom deres aktualitet og relevans som grundlag for vandløbets administration er vurderet.

I visse tilfælde har Ribe og Ringkjøbing amter, jfr. vandløbslovens § 62, fundet anledning til at ophæve bestemmelser eller træffe nye bestemmelser om de forhold, der er nævnt i kendelser m.v. Oplysninger om ophævelser samt udløb af tilladelser mv. er angivet i nedenstående skema.

I forbindelse med vedtagelse af nærværende regulativ er der ikke foretaget aflysning af tidligere tinglyste rettigheder.

Ribe Amt:

Numrene 10 - 11 - 12 - 13 omhandler alle tidsbegrænsede tilladelser til oppumpning af vand fra Lydum Å til markvanding. Alle tilladelser er udløbet og numrene udtages af vandløbsbogen, da tilladelserne er uden betydning for administrationen af vandløbet. Numrene er udeladt i den følgende oversigt.

1. Regulativ af 15. marts 1893 for Lydum eller Skrumsager Aa.

Regulativet erstattes af senere regulativ og udtages af vandløbsbogen.

3. Afvandingskommissionskendelse af 28. august 1956 angående uddybning og regulering af Lydum Å (sag nr. 87).

Kendelsen udtaget af vandløbsbogen (kendelsen erstattes af nærværende regulativ).

4. Landvæsenskommissionskendelse af 29. februar 1960 om udarbejdelsen af nyt regulativ for amtsvandløbet Lydum Å.

Kendelsen udtages af vandløbsbogen (kendelsen erstattes af nærværende regulativ).

5. Regulativ af 8. marts 1961 for Lydum Å.

Regulativet erstattes af nærværende regulativ og udtages af vandløbsbogen.

6. Landvæsenskommissionskendelse af 31. oktober 1966 om fastsættelse af dimensionerne for en bro over Lydum Å mellem Rærup og Sdr. Lydum (bro nr. 9).

7. Udskrift af Ribe Amtsråds forhandlingsprotokol i mødet d. 23. september 1960 om almindelige regler om afstand for bygninger m.v. for amtsvandløb. Journal nr. 15-4-2-16/60.

Udtages af vandløbsbogen, idet det vedtagne er optaget i nærværende regulativ.

9. Tillægsregulativ for amtsvandløbene i Ribe Amt af 12. juni 1963.

Tillægsregulativet erstattes af nærværende regulativ og udtages af vandløbsbogen.

14. Ribe Amtsråds tilladelse af 11. maj 1989 til nedlæggelse af JTAS-kabel under Lydum Å ved Store Gejlgård (4.412 m), i forbindelse med kabelanlæg Blåbjerg - Ølgod. Journal nr. 9-28-2-001-1-89.
15. Ribe Amts godkendelse af 22. september 1989 angående ombygning af 13 betonstyrt. Journal nr. 9-26-3-001-1-89.
16. Deklaration af 16. januar 1990 vedrørende anlæggelse og vedligeholdelsen af stryg (omløb) på Lydumgård (Lydum Mølle). Journal nr. 9-22-1009-1-89.
17. Ribe Amts afgørelse af 24. juni 1997 om regulering af strækningen fra tilløbet af Kovad bæk til Lydum Mølle (st. 6.655 - 8.956).

Ringkjøbing Amt:

I regulativets afsnit 1 er grundlaget for regulativets udarbejdelse anført. Ringkjøbing Amt har desuden udarbejdet regulativet på grundlag af:

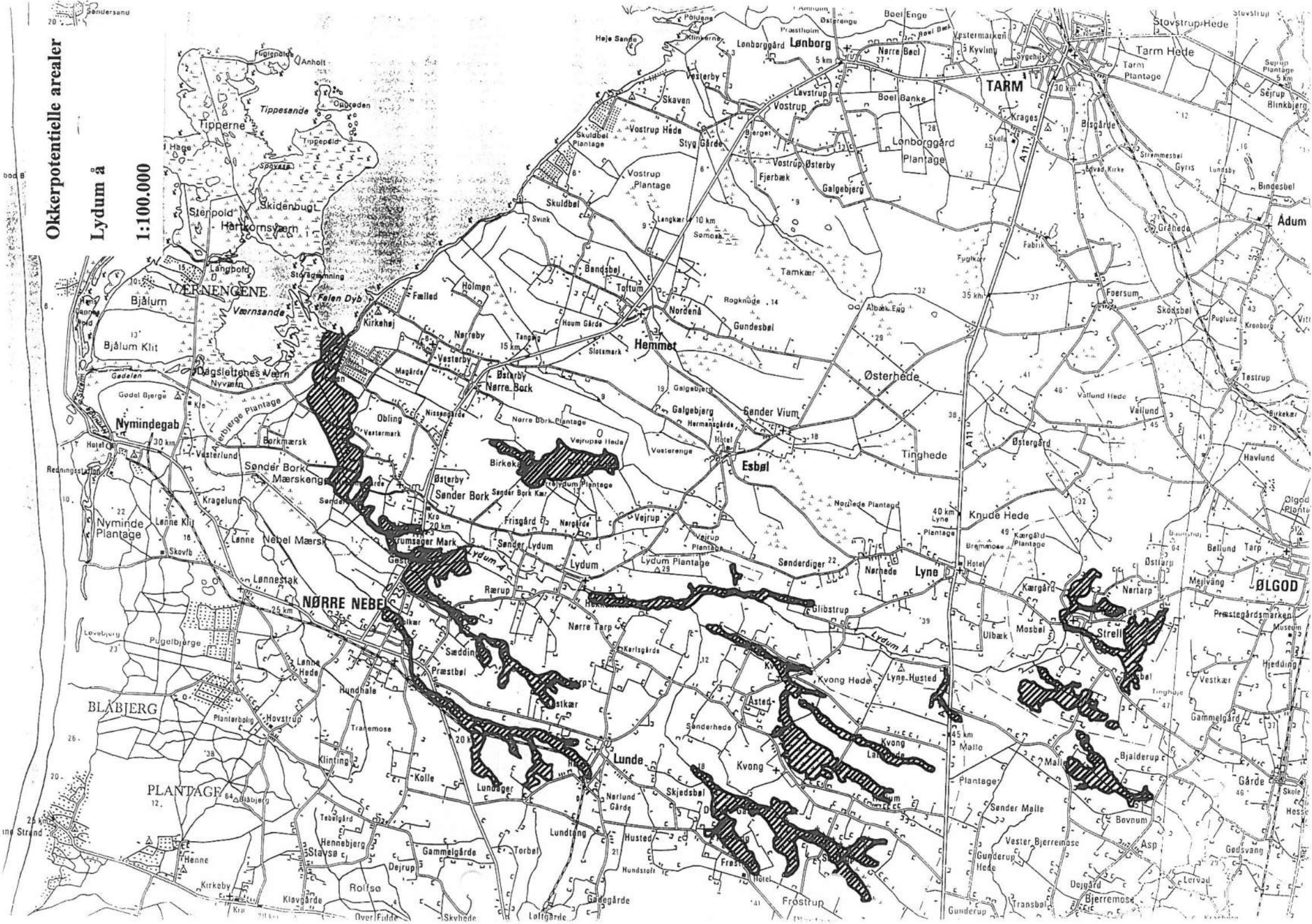
1. Regulativ af 24. november 1892 stadfæstet af amtsrådet.
2. Tilladelse af 26. maj 1932 til at bygge en bro over Fahlen strøm.
3. Afvandingskommissionskendelse af 22. marts 1953 vedrørende vedligeholdelsen fra Gest bæk til Ringkjøbing fjord.
4. Afvandingskommissionskendelse af 22. august 1956 vedrørende uddybning og regulering fra begyndelsen til Lydum Mølle.
5. Afvandingskommissionskendelse af 22. februar 1957 vedrørende landvindingslaget "Kosig" deltagelse i vedligeholdelsen af åen fra Gest bæk til fjorden.
6. Landvæsenskommissionskendelse af 29. februar 1960 vedrørende vedligeholdelsen fra Lydum Mølle til styrtet ovenfor Gest bæk, samt ændringer til nyt regulativ for hele åen.
8. Regulativ af 8. marts 1961 stadfæstet af amtsrådet.
9. Udskrift af Ringkjøbing amtsråds forhandlingsprotokol i mødet den 30. august 1962 om at strækningen fra Lydum mølle til Skrumsagergård fremtidigt oprenses 3 gange årligt.
10. Tillægsregulativ og klassificering for amtsvandløbene i Ringkjøbing Amt af 9. september 1963.

11. Bekendtgørelse fra Ribe Amt om tillægsregulativ for grænsevandløb.
12. Landvæsenskommissionskendelse af 31. oktober 1966 angående ombygning af Rærup bro.
13. Landvæsenskommissionskendelse af 15. december 1966 angående Skrumsager dambrug.
25. Godkendelse af 2. november 1970 til Blåbjerg kommune til nedlæggelse af vandledning under Lydum Å ca. 25 m øst for kommunebroen ved Lydumgård.
26. Godkendelse af 15. april 1988 til Vestkraft I/S til krydsning af avl. Lydum å og landvindingslaget Nr. Nebel-Sdr. Bork Mærsk.
27. Brev til Ribe Amt af 22. april 1983 vedrørende ændret opkrævningspraksis for grænsevandløb.
39. Ombygning af styrt til stryg ved Sdr. Bork og etablering af strygomløb ved Lydum mølle. Godkendelse af 25. oktober 1989.
43. Forlig om vildfiskepassage ved Skrumsager dambrug af 28. september 1993.
47. Krydsning af amtsvandløbet Lydum Å med spildevandsledning. Godkendelse af 1. september 1994.
48. Udskiftning af Falen Bro over Lydum Å. Godkendelse af 28. juli 1994.

Dette regulativ erstatter de tidligere regulativer med tillæg.

Okkerpotentielle arealer

Lydum a
1:100.000

bod B

me Strand